

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: N.Q.D.**, nar. ..., ..., *zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Praha 1, Opletalova 1417/52*, proti **žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2017, čj. MV-84297-4/SO-2017,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2017, čj. MV-84297-4/SO-2017, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 28. 3. 2017, čj. OAM-5408-62/PP-2015, s e z r u š u j í a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 16.342,- Kč, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci

Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 17.8.2017, čj. MV-84297-4/SO-2017 (*dále jen „napadené rozhodnutí“*), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (*dále jen „prvostupňový správní orgán“*), ze dne 28.3.2017, čj. OAM-5408-62/PP-2015 (*dále jen „prvostupňové rozhodnutí“*), jímž byla žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu podaná podle § 87b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců a o změně některých zákonů (*dále jen „ZPC“ nebo „zákon o pobytu cizinců“*) zamítnuta podle § 87e odst. 1 písm. e) ZPC s odůvodněním, že žalobce není rodinným příslušníkem občana Evropské unie podle § 15a ZPC.

II. Důvody žaloby

Žalobce požádal o vydání povolení k přechodnému pobytu na základě skutečnosti, že má velmi hluboký, svým charakterem otcovský, vztah se svým synovcem, D.T.N., nar. ..., občanem České republiky. Správní orgány obou stupňů však odmítají, že by mohl být rodinným příslušníkem ve smyslu § 15a ZPC. Žalobce je naproti tomu přesvědčen, že mu svědčí postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie. V první řadě uvádí, že zásadním způsobem nesouhlasí s argumentací žalované, dle které bylo na místě rozhodovat dle aktuálního znění zákona o pobytu cizinců. Žalobce považuje odkazovaný rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích za exces a trvá na své odvolací námitce, a sice že rozhodnutím Krajského soudu v Plzni bylo rozhodnutí žalované i prvostupňové rozhodnutí zrušeno s účinky ex tunc, čímž bylo zasaženo do právní moci těchto rozhodnutí, tudíž se na tato rozhodnutí hledí, jakoby právní moci nenabývaly, a tudíž není dán důvod pro postup v rozporu s přechodným ustanovením § 183 ZPC, které navíc pouze stanovuje, že „správní řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle právních předpisů platných v době zahájení řízení.“ Řízení o žádosti žalobce nebylo dokončeno, a proto bylo na místě postupovat dle znění zákona platného v době podání žádosti, tedy v době zahájení řízení, přičemž odkázal na rozhodovací praxi samotné žalované.

V důsledku nyní prezentovaného názoru žalované by ad absurdum mohly být všechny žádosti o povolení k přechodnému pobytu (či jiným typům pobytů) správními orgány obou stupňů zamítnuty, aby tyto následně byly po provedení soudního přezkumu opětovně zamítnuty, nyní na základě novely zákona, která může být méně příznivou pro žadatele. Toto je v právním demokratickém státě naprosto nepřijatelný zásah do legitimního očekávání a víry v právo. Žadatelé, kteří splňují podmínky pro vydání povolení k určitému typu pobytu, nemohou být sankcionováni za nezákonná rozhodnutí správních orgánů, jejichž nezákonnost je výslovně deklarována v rámci soudního přezkumu, tedy v rámci uplatnění ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces. Krajský soud v Plzni jasně deklaroval pochybení správních orgánů, pokud se tyto bez dalšího nezabývaly možností, že by byl žalobce rodinným příslušníkem občana Evropské unie dle § 15a odst. 3 písm. b) ZPC a za účelem dostatečného zjištění skutkového stavu jim svým závazným názorem uložil provést výsledek žalobce. Pokud by byla správná teze žalované, že po zrušení rozhodnutí soudem se má postupovat dle nového znění zákona, krajský soud by jistě neuložil správním orgánům zkoumat splnění podmínek dle zákona starého. Právním názorem obsaženým ve zrušujícím rozsudku jsou správní orgány vázány (§ 78 odst. 5 soudního řádu správního), (*zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní - dále jen „s.ř.s.“ nebo „soudní řád správní“ – poznámka soudu*). Rozhodovací praxi žalované z ledna roku 2017, kterou uvedl žalobce ve svém odvolání, nemůže o několik měsíců později měnit rozsudek správního soudu v naprosto odlišném případě, který byl navíc vydán ještě rok předtím než rozhodnutí žalované. Žalovaná i prvostupňový správní orgán tedy rozhodovaly dle nesprávného znění zákona o pobytu cizinců, čímž zatížily svá rozhodnutí zjevnou nezákonností.

Žalovaná se nijak nevypořádala s námitkou žalobce o ignorování závazného právního názoru soudu a z tohoto titulu namítá žalobce porušení § 89 odst. 2 a § 68 odst. 3 správního řádu (*zákon č. 500/2004 Sb., správní řád – dále jen „správní řád“ – poznámka soudu*) a nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Žalobce na této své námitce trvá, neboť jak Krajský soud v Plzni, tak žalovaná, explicitně správnímu orgánu uložily provést výsledek žalobce, avšak v rozporu s § 78 odst. 5 s.ř.s. a § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu prvostupňový správní orgán tento závazný právní názor (a následně žalovaná) ignoroval. Provedení výsledku navrhol i

sám žalobce, avšak i tento důkazní návrh žalobce nebral prvostupňový správní orgán ani žalovaná na vědomí. Žalovaná i prvostupňový správní orgán se spokojily s argumentací, že s ohledem na změnu zákona není navrhovaný výslech ani pobytovou kontrolu třeba provádět. S ohledem na výše uvedené je naprosto zřejmé, že novelizace znění zákona nedopadá na řízení o žalobcově žádosti o povolení k přechodnému pobytu. I kdyby prvostupňový správní orgán odmítl provést žalobcem navrhovaný výslech, nic se nemění na tom, že je vázán právním názorem soudu. resp. nadřízeného správního orgánu, a s tímto závazným právním názorem nemá kompetence polemizovat a je povinen se tímto názorem řídit, což však prvostupňový správní orgán ani žalovaná neučinily.

Žalovaná se dále nijak nevypořádala s námitkou vznesenou proti tvrzené účelovosti sestěhování. I v tomto směřuje je na místě namítnout porušení § 89 odst. 2 a § 68 odst. 3 správního řádu. Za nepřezkoumatelné pak žalobce považuje i tvrzení žalované, že skutkový stav byl řádně zjištěn, aniž by tento svůj závěr jakkoliv odůvodnila. Vzhledem k tomu, že žalovaná aprobovala prvostupňové rozhodnutí, které nerespektovalo právní názor Krajského soudu a neprovedl důkaz výslechem žalobce a jeho synovce, trpí rozhodnutí správních orgánů obou stupňů vadou v podobě nezjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností, a tudíž jsou taková rozhodnutí v rozporu se zásadou materiální pravdy podle § 3 správního řádu.

Žalobce v neposlední řadě trvá na námitce nepřiměřenosti rozhodnutí. § 174a ZPC jasně zakotvuje povinnost zkoumat přiměřenost dopadů všech rozhodnutí dle tohoto zákona, tedy i rozhodnutí o neudělení povolení k přechodnému pobytu. I kdyby žalobce přisvědčil názoru žalované, tak se nic nemění na tom, že podmínka, že rozhodnutí musí být přiměřené, vyplývá též z § 2 odst. 4 správního řádu, dle kterého má rozhodnutí odpovídat skutkovým okolnostem případu a dále je pak povinnost posuzovat přiměřenost rozhodnutí vyplývá též z mezinárodních závazků České republiky, primárně pak z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních práv.

Žalobce dále poukazuje na aktuální rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28.3.2017, čj. 57 A 6/2016 – 81, kde je uvedeno: „Soud k této námitce uvádí, že řízení o žádosti podle zákona o pobytu cizinců lze rozdělit na dvě části. V části první je cizinec po podání žádosti vyzván k předložení příslušných dokladů. Poté, kdy cizinec na základě výzvy správního orgánu určité doklady předloží, zjišťuje správní orgán, zda doklady předložené k žádosti umožňují rozhodnout o žádosti. V případě, že požadované doklady nejsou doloženy nebo jsou nedostatečné, přesouvá se správní řízení do části druhé. Ve druhé části správní orgán zjišťuje, zda je či není rozhodnutí (tedy rozhodnutí o zamítnutí žádosti) přiměřené a je povinen tuto přiměřenost zkoumat i ve vztahu k tvrzením žalobce. Dle konstantního názoru zdejšího soudu je v případě řízení o pobytu cizince pro zjištění skutkového stavu v souvislosti s přiměřeností rozhodnutí důležitý výslech cizince, neboť cizinec je neznalý práva a jazyka. Soud také odkazuje na dřívější rozsudek zdejšího soudu ze dne 15.7.2015, čj. 57A 75/2014-52, kde byl výslech považován nejen za zcela standardní, ale rovněž za podstatný úkon ve správním řízení.“ Tamtéž zdejší soud dovodil, že: „Provedení výsledku žadatele o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu je podstatným úkonem ve správním řízení, neboť v průběhu výsledku dostává žadatel možnost přednést svá tvrzení ohledně věci samé, tj. uvést skutečnosti dokládající splnění všech podmínek pro prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu (...) Procesní pochybení správních orgánů mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť nebylo-li žalobci umožněno uvést skutečnosti dokládající splnění všech podmínek pro prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, (...) je předčasné dospět k závěru, že žalobce tyto skutečnosti netvrdil, neprokázal a správními orgány rozporované skutečnosti nevyvrátil. Dle názoru soudu výslech slouží k

tomu, aby cizinec přdestřel svá tvrzení, která jsou potřebná pro vydání rozhodnutí. A to samozřejmě nejenom ve vztahu k první části řízení, kdy správní orgán zkoumá účel pobytu nebo naplnění podmínek, ale také v části druhé, kdy správní orgán zjišťuje, zda je rozhodnutí přiměřené. Soud má za to, že pokud žádost cizince nebude v první fázi úspěšná, správní orgán by měl cizince vyzvat, aby uvedl skutečnosti, ve kterých spatřuje důvod pro to, zda je rozhodnutí z jeho pohledu nepřiměřené nebo tak správní orgán může učinit výsledkem. Správní orgán, ale neprovedl nic z uvedeného, co by vedlo k dostatečně zjištěnému skutkovému stavu věci dle § 3 správního řádu, proto soud tuto námitku považuje za důvodnou.“ Správní orgán tedy pochybil, pokud se nijak nepokusil skutkové okolnosti pro posouzení přiměřenosti zjistit z úřední povinnosti, jak je jeho povinností a ani neprovedl tak základní úkon jako je výsledek, přestože jeho provedení mu bylo uloženo soudem i nadřízeným správním orgánem a žádal o jeho provedení i samotný účastník řízení. Žalobce poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25.5.2016, čj. 1 Azs 81/2016-33, ve kterém tento judikuje, že přiměřenost dopadů rozhodnutí je nutné zkoumat nejen ve vztahu k žadatelům, ale také jejich rodinným příslušníkům a dále, že možné dopady rozhodnutí je třeba nejprve jasně vymezit a až následně je poměřit s veřejným zájmem či nezákonným chováním žadatelů. Žalovaná však postupovala i v rozporu s takovýmto požadavkem a naprosto ignorovala fakt, že zde má žalobce synovce, ke kterému má otcovský vztah.

III. Vyjádření žalované k žalobě

Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaná se ztotožnila se závěrem prvostupňového správního orgánu, že je dán zákonný důvod k zamítnutí žádosti žalobce o povolení k přechodnému pobytu na území. Podle názoru žalované napadené rozhodnutí splňuje všechny požadavky, které § 68 odst. 3 správního řádu stanoví pro odůvodnění správního rozhodnutí.

IV. Jednání soudu

O věci samé rozhodl soud k návrhu žalobce po provedeném jednání, kterého se zúčastnil zástupce žalobce. Žalovaná svoji neúčast omluvila a souhlasila, aby soud jednal bez její přítomnosti. Soud tedy jednal ve smyslu § 49 odst. 3 s.ř.s. bez přítomnosti žalované. Vycházel přitom z obsahu soudního spisu a správního spisu. Zástupce žalobce setrval na argumentaci z žaloby a požadoval přiznání náhrady nákladů řízení.

V. Posouzení věci krajským soudem

Z čeho soud vycházel

Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vycházel podle § 75 odst. 1 s.ř.s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, podle § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobou včas uplatněných žalobních bodů, neshledal při tom vady podle § 76 odst. 2 s.ř.s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Žaloba je důvodná.

Právní hodnocení

A.

Žalobce podal dne 14.4.2015 žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. O žádosti bylo rozhodováno podle zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 17.12.2015. Podle § 87b odst. 1 ZPC, ve znění do 17.12.2015: „*Rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Žádost je povinen podat ve lhůtě do 3 měsíců ode dne vstupu na území.*“

Prvostupňový správní orgán rozhodnutím ze dne 2.9.2015, čj. OAM-5408-29/PP-2015, žádost zamítl pro nesplnění podmínky § 87b odst. 2 ve spojení s § 15a odst. 3 písm. b) ZPC.

Podle § 87b odst. 2 ZPC, ve znění do 17.12.2015: „*K žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu je rodinný příslušník povinen předložit náležitosti podle § 87a odst. 2, s výjimkou náležitosti podle § 87a odst. 2 písm. b), doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, a jde-li o cizince podle § 15a odst. 1 písm. d), také doklad potvrzující, že je nezaopatřenou osobou.*“

Podle § 15a ZPC, ve znění do 17.12.2015: „*Ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.*“

Žalovaná rozhodnutím ze dne 23.11.2015, čj. MV-167813-5/SO-2015, odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí zamítla a toto rozhodnutí potvrdila s odůvodněním, že bylo žalobcem „*postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie uplatňováno z titulu sdílení společné domácnosti s panem D.T.N. (synovcem účastníka řízení), občanem České republiky. Komise uvádí, že za rodinného příslušníka, tudíž ani za vztah rodinný není považován vztah bratr - sestra, bratranec - sestřenice, tím méně lze potom za takový vztah, resp. vztah obdobný vztahu rodinnému, považovat vztah účastníka řízení a synovce, což lze dovodit z výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu*“. Žalovaná odkazovala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 16.4.2010, čj. 5 As 6/2010-63 (rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz). Dále uvedla, že „*vzhledem k tomu, že v případě účastníka řízení nebyla naplněna podmínka existence vztahu, který by bylo možno považovat za vztah obdobný vztahu rodinnému, bylo nadbytečné zabývat se tím, zda účastník řízení sdílí společnou domácnost s občanem České republiky či nikoli. Komise uvádí, že během správního řízení správního orgánu I. stupně nebylo ani doloženo, že by účastník řízení byl strýcem pana D.T.N. Byla doložena čestná prohlášení a rodný list pana D.T.N., ze kterých nijak prokazatelně nevyplývá, že by měl být účastník řízení strýcem D.T.N. Břemeno důkazu ve vztahu k prokázání skutečnosti, že se jedná o rodinného příslušníka občana Evropské unie, je na účastníkovi řízení.*“

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 27.9.2016, čj. 57A 173/2015-64, uvedené žalobou napadené rozhodnutí pro vady řízení zrušil (§ 78 odst. 1 s.ř.s.) a současně vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.) a že je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Ve zrušujícím rozsudku zdejší krajský soud vyslovil právní názor: „*Žalobce svůj účastnický výsledek v řízení opakovaně navrhoval a navrhl rovněž i výsledek svého synovce.*

Správní orgány však účastnický výslech neprovedly s odůvodněním, že břemeno důkazní leží na žalobci nikoliv na správním orgánu. Po správním orgánu nelze požadovat, aby obstarával za účastníka řízení podklady a skutečnosti, které povedou ke kladnému rozhodnutí, tedy k vyhovění žádosti. Pokud se však žadateli nedaří břemeno tvrzení a břemeno důkazní unést, je správní orgán povinen žadatele poučit a dát mu možnost odstranit vady žádosti. Pokud žadatel není schopen některé skutečnosti prokázat listinnými dokumenty a navrhuje za účelem jejich prokázání jiné vhodné důkazy – v tomto případě účastnické výsledky, nemůže jejich provedení správní orgán bez dalšího odmítnout. Z povahy řízení, v nichž je posuzováno splnění podmínek § 15a ZPC, vyplývá, že výslech účastníka je možným a často nezastupitelným důkazem. Je-li účastníkem důvodně navrhován, je správní orgán povinen se s takovým návrhem řádně vypořádat. Provedením výslechu žalobce a případně též jeho synovce by mohlo dojít k významnému doplnění dokazování a v důsledku toho i k jinému rozhodnutí správního orgánu. Neprovedením výslechu žalobce se správní orgány dopustily procesního pochybení, které mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť teprve po provedení tohoto důkazu bylo možné zhodnotit, zda žalobce prokázal či neprokázal jím tvrzené skutečnosti, resp. zda má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti. Tedy, zda žalobcem tvrzené skutečnosti osvědčují existenci vztahu ve smyslu ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) ZPC.“

Rozhodnutím žalované ze dne 25.11.2016, které téhož dne nabylo právní moci, bylo zrušeno prvostupňové rozhodnutí a věc byla vrácena prvostupňovému správnímu orgánu k novému projednání s tím, že je prvostupňový správní orgán „povinen se zaměřením na aktuální skutkový stav posoudit, na základě doplněného dokazování, zda účastník řízení splňuje ust. § 15a odst. 3 písm. b) zák. č. 326/1999 Sb.“

B.

V následně dne 28.3.2017 vydaném prvostupňovém rozhodnutí prvostupňový správní orgán nejprve vyhodnotil, podle jaké právní úpravy bude při rozhodování o žádosti žalobce podané dne 14.4.2015 postupovat. K tomu uvedl: „Dne 27.9.2016 vydal Krajský soud v Plzni rozsudek, kterým se rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení. Žádost účastníka řízení tedy byla podána ještě před 18.12.2015 a Krajský soud v Plzni pravomocné rozhodnutí o této žádosti zrušil až po tomto datu. Správní orgán je proto povinen posuzovat žádost účastníka řízení dle aktuálního znění zák. č. 326/1999 Sb. účinného od 18.12.2015, neboť ačkoliv se „jakoby“ v tomto případě pokračuje v původním řízení, je dle názoru správního orgánu třeba postupovat stejně jako v případě přezkumného řízení, tedy dle nové právní úpravy. Rozhodnutí v této věci stejně jako v případě přezkoumávaného rozhodnutí již jednou nabylo právní moci, a proto nelze vycházet z přechodných ustanovení zák. č. 314/2015 Sb., kdy pouze řízení pravomocně neskončená před účinností tohoto zákona (před 18.12.2015) se dokončí podle znění zák. č. 326/1999 Sb. účinného do 17.12.2015.“

Podle § 87e odst. 1 písm. e) ZPC, ve znění od 18.12.2015: „Na zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu se důvody podle § 87d odst. 1 vztahují obdobně. Ministerstvo žádost dále zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a nebo s ním společně nepobývá na území.“

Podle § 15a ZPC, ve znění od 18.12.2015:

„(1) Rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho

- a) manžel,
- b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, o kterého skutečně pečuje,
- c) potomek mladší 21 let nebo takový potomek manžela občana Evropské unie a
- d) potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.

(2) Za rodinného příslušníka občana Evropské unie se považuje též cizinec, který prokáže, že

- a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud
 1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, žil před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti,
 2. je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, nebo
 3. se o sebe z vážných zdravotních důvodů nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, nebo

b) má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu.

(3) Ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.“

Prvostupňový správní orgán posuzoval, zda žadatel splňuje podmínky, které zákon stanoví pro udělení tohoto druhu přechodného pobytu a konstatoval, že „vzhledem k tomu, že žádost je nyní posuzována podle aktuálního znění platného od 18.12.2015, ve kterém došlo ke konkretizaci jak ustanovení 15a odst. 1 písm. d), tak ustanovení 15a odst. 3 písm. b) zák. č. 326/1999 Sb., správní orgán k provádění výsledků nepřistoupil z důvodů uvedených níže.“ Konkrétně pak odůvodnil, proč žalobce nesplňuje podmínky § 15 odst. 1 ZPC, ve znění od 18.12.2015. Dále se zabýval tím, zda by žadatel splňoval některou z podmínek § 15a odst. 2 písm. a) ZPC a k tomu uvedl, že: „žadatel žádným způsobem neprokázal příbuzenskou vazbu k panu N.T.N. Vzhledem k tomu, že žadatel nesplnil již základní podmínku, tedy prokázání příbuzenské vazby, nezkoumal správní orgán splnění dalších podmínek tohoto ustanovení.“ Nakonec se zabýval tím, zda by žadatel splňoval podmínku § 15a odst. 2 písm. b) ZPC a konstatoval, že: „u tohoto ustanovení došlo novelizací zák. č. 326/1999 Sb. ve znění platném do 17.12.2015 ke konkretizaci. Toto ustanovení v aktuálním platném znění hovoří o vztahu partnerském, tedy o vztazích druh-družka, druh-druh, družka-družka. Žadatel však ve svých čestných prohlášeních uváděl, že pan N.T.N. je jeho synovec a oni dva spolu mají vztah jako otec se synem, což by byla analogie vztahu rodinnému a tento vztah by bylo teoreticky možné podřadit pod ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) zák. č. 326/1999 Sb., platného do 17.12.2015. Vzhledem k tomu, že správní orgán posuzuje žádost podle aktuálního platného znění a žadatel netvrdil, že by s panem N.T.N. měl vztah druh-druh, neprováděl správní orgán výsledky za účelem prokázání analogického vztahu otec-syn, které navrhoval žadatel, resp. jeho zmocněný zástupce. Vzhledem k výše uvedenému má správní orgán za to, že žadatel neprokázal splnění ani této podmínky.“

Prvostupňový správní orgán na základě výše uvedeného konstatoval, že „žadatel k žádosti nedoložil - a to ani přes výzvu správního orgánu - doklady, které by věrohodně prokazovaly, že je rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu některého z ust. § 15a zák. č. 326/1999 Sb. a ani v průběhu řízení nebyly žádné takovéto skutečnosti zjištěny.“

Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázala na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24.2.2016, čj. 10 A 149/2015-45, dle kterého „v případě, že soud přezkoumávané rozhodnutí zruší a věc se vrátí k novému projednání odvolacímu orgánu nebo správnímu orgánu prvního stupně, musí se při tomto novém projednání postupovat podle aktuální právní úpravy a skutkových okolností existujících v době nového projednání a rozhodování věci.“ Ze stanoviska Ministerstva vnitra, odboru legislativy a koordinace předpisů ze dne 1.7.2013 k aplikaci právních předpisů v řízení navazujícím na rozsudek soudu dle § 78 odst. 4 soudního řádu správního vyplývá, že pokud bude rozhodnutí soudem vráceno, nebude se jednat o „řízení neskončené“ do dne nabytí účinnosti nové právní úpravy. Žalovaná proto dospěla k závěru, že prvostupňový správní orgán nepochybil, když po vrácení věci Krajským soudem v Plzni posuzoval žádost žalobce podle současně platné a účinné právní úpravy, tedy podle zákona účinného od 18.12.2015.

Žalovaná se ztotožnila s prvostupňovým správním orgánem, že žalobce v řízení neprokázal, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15a ZPC. Neprovedení výslechu žalobce nebo jeho údajného synovce rovněž žalovaná nepovažovala za pochybení, neboť tvrzenou rodinnou vazbu nelze prokázat výslechem účastníka řízení, který rodinnou vazbu tvrdí. Dle žalované byl žalobce po vrácení věci krajským soudem k novému projednání vyzván k odstranění vad a byl poučen, jak může rodinnou vazbu prokázat. Předložený rodný list prokazuje pouze, kdo jsou rodiče D.T.N. Nikoliv, že k němu má žalobce tvrzenou vazbu synovec/strýc. Podle současné právní úpravy cizince nelze považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie s ohledem na jeho vztah synovec/strýc ve smyslu § 15a ZPC. Ustanovení, na které se žalobce v odvolání odvolával [tj. § 15 odst. 3 písm. b) ZPC, ve znění účinném do 17. 12. 2016 na něho nedopadá]. Ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) ZPC nelze na žalobce aplikovat, neboť není partnerem občana Evropské unie.

C.

V dané právní věci zdejší krajský soud již rozhodoval rozsudkem ze dne 27.9.2016, čj. 57A 173/2015-64, kterým rozhodnutí žalované ze dne 23.11.2015, čj. MV-167813-5/SO-2015, zrušil a vyslovil svůj právní názor, jak je výše uveden. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, byl v souladu s § 78 odst. 5 s.ř.s. správní orgán vázán. Při novém posouzení rozhodnutí správních orgánů o žádosti žalobce ze dne 14.4.2015 nemá soud žádný důvod se od svého právního názoru odchýlovat.

Vzhledem k tomu, že bylo správními orgány rozhodováno o žádosti žalobce ze dne 14.4.2015, rozhodovaly správní orgány o žádosti poprvé zcela správně podle zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 17.12.2015. Zákon o pobytu cizinců byl s účinností od 18.12.2015 novelizován zákonem č. 314/2015 Sb. a v té souvislosti došlo ke změně právní úpravy § 15a tohoto zákona. Podle § 15a odst. 3 písm. b) ZPC, ve znění účinném do 17.12.2015, bylo možné ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, obdobně použít i na cizince, který „hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti“.

Dle důvodové zprávy k zákonu č. 314/2015 Sb. změny zákona o pobytu cizinců transpozičního charakteru sledují zajištění lepšího provádění směrnice 2004/38/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. dubna 2004, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (dále jen „směrnice 2004/38/ES“), a to včetně reakce na judikaturu SDEU v této oblasti.

Podle § 15a odst. 2 ZPC, ve znění účinném od 18.12.2015, se za rodinného příslušníka občana Evropské unie považuje též cizinec, který prokáže, že splňuje podmínky uvedené pod písmenem a), tzn. je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1 a splňuje podmínky stanovené v bodech 1., 2. a 3., nebo podmínky uvedené pod písmenem b), tzn. má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti.

Podle čl. IV zákona č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, platí, že *„řízení podle zákona č. 326/1999 Sb., zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené, se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“* Podle důvodové zprávy k zákonu č. 314/2015 bylo přechodné ustanovení navrženo tak, aby byla zajištěna kontinuita zahájených řízení, která se dokončí podle dosavadních předpisů.

Žalobce podal žádost dne 14.4.2015, a to před účinností zákona č. 314/2015, která nastala dne 18.12.2015. Zdejší krajský soud zrušil rozhodnutí žalované ze dne 23.11.2015 rozsudkem ze dne 27.9.2016. Pokud je v ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. uvedeno, že *„soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy ...“*, pak jde o posuzování zákonnosti pravomocných rozhodnutí vydaných v konkrétním správním řízení. Je-li pravomocné rozhodnutí odvolacího správního orgánu soudem zrušeno, vrací se dané správní řízení do stádia před rozhodnutím odvolacího správního orgánu. Bylo-li následně zrušeno odvolacím správním orgánem rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, vrací se správní řízení do stádia před rozhodnutím o žádosti prvostupňovým správním orgánem. V daném případě bylo správní řízení zahájeno podáním žádosti žalobce, tj. dnem 14.4.2015, tedy před datem 18.12.2015, kdy nabyl účinnosti zákon č. 314/2015 Sb., proto musí být dané správní řízení dokončeno podle zákona o pobytu cizinců ve znění účinném před uvedenou novelou, tj. ve znění do 17.12.2015. Správní orgány proto byly povinny postupovat podle tohoto znění zákona o pobytu cizinců, a to při respektování závazného právního názoru vysloveného soudem ve zrušovacím rozsudku.

Závěr

Žaloba je důvodná. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). Nezákonností trpí i prvostupňové rozhodnutí, a proto soud rozhodl také o jeho zrušení (§ 78 odst. 3 s.ř.s.). Současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

VI. Náklady řízení

Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud přiznal podle § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu, odměně advokáta stanovené podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen advokátní tarif) a náhradě cestovních výdajů advokáta. Zástupce žalobce, advokát, je plátcem daně z přidané hodnoty, proto se podle § 57 odst. 2 s.ř.s. odměna za zastupování zvyšuje o DPH vypočtenou podle zákona č. 235/2004 Sb. za použití sazby platné v době rozhodnutí soudu, tj. 21 %.

Sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního činí podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 advokátního tarifu 3.100 Kč a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku 300 Kč.

Odměna advokáta sestává ze 3 úkonů právní služby, a to za jeden úkon podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu (převzetí a příprava věci), jeden úkon podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (podání žaloby) a jeden úkon podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu (účast na jednání soudu dne 17.7.2018), tj. včetně paušální částky 10.200 Kč. DPH z této částky činí 2.142 Kč. Odměna advokáta tak činí 12.342 Kč.

K odměně advokáta byly připočteny 4.000 Kč za zaplacené soudní poplatky, a to za žalobu 3.000 Kč podle položky 18 bod 2. písm. a) Sazebníku poplatků, přílohy zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, a za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě 1.000 Kč podle položky 20 Sazebníku poplatků, kterému bylo vyhověno.

Náklady řízení tak činí 16.342 Kč. K plnění byla podle § 64 s.ř.s. k § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. s ohledem na technické možnosti žalovaného správního orgánu stanovena třicetidenní lhůta, platební místo bylo podle § 64 s.ř.s. k § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. stanoveno k rukám zástupce žalobce, advokáta.

P o u č e n í : **Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.**

V Plzni dne 17. července 2018

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu